

24 iulie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan și Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 20 decembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, declarat de avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului

Dimov Dmitri.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 05.12.2014 - 20.12.2016;

2. Instanța de apel: 20.04.2017 - 22.06.2017;

3. Instanța de recurs: 11.06.2018 - 24.07.2018.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 decembrie 2016, Dimov Dmitri a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, pe un termen de probațiune de 4 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Dimov Dmitri în beneficiul reprezentantului părții vătămate Zaporozjan Galina a prejudiciului moral în mărime de 150000 lei, iar în partea recuperării prejudiciului material a fost lăsat fără examinare, fiindu-i explicat dreptul de a formula și depune acțiune civilă în instanța de drept civil

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Dimov Dmitri, la 09 iulie 2014, aproximativ la ora 01.00, conducând autoturismul de model „Hyndai Coupe”, cu nr/î xx și având-o ca pasageră pe Bogdan Mariana, deplasându-se pe str.Calea Moșilor din direcția str.Ismail spre bd.Renașterii, mun. Chișinău, ajungând în apropierea imobilului cu nr.4 din str.Calea Moșilor, mun. Chișinău, nemanifestând prudență sporită la trafic, ignorând cerințele pct.45 alin.(1) din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că: „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră”, în consecință a tamponat pilonul electric situat pe marginea dreaptă a carosabilului, relativ deplasării automobilului, în rezultatul căreia pasagera Bogdan Mariana, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2751/D din 30 octombrie 2014, s-a ales cu traumă crinio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală

gravă; leziune axonală difuză; leziune traumatică intercraniană cu comă prelungită; edem cerebral traumatic difuz, hemoragie epidurală parietal pe dreapta; hemoragie subarahnoidă traumatică; hematom subdural fronto-parietal pe stânga; higrom minor frontotemporal pe stânga; fractura cominutivă în regiunea suturii lambdoide pe dreapta; fractura mandibulei în regiunea procesului articular dreapta, plagă contuzionată regiunea temporo-occipitală pe dreapta, edem a țesuturilor moi și excoriații multiple la nivelul feței, entorsie ligamentară grad III a plantelor bilateral cu luxația degetului 4 și 5 a plantei stângi, excoriații multiple a membrelor inferioare, care se califică ca vătămare corporală gravă

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatului pentru fapta săvârșită să-i fie aplicată o pedeapsă cu închisoarea de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, fiind dispusă și încasată în mod solidar de la CA „Asito” și Dimov Dmitri dauna materială în sumă de 170098 lei, iar de la D.Dimov și prejudiciul moral în sumă de 200000 lei, considerând că pedeapsa stabilită incorect a fost individualizată, instanța nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii, astfel că a aplicat o pedeapsă ce nu va duce la corectarea și reeducarea inculpatului; - instanța dispunând aplicarea dispozițiilor art.90 Cod penal, nu a motivat în partea descriptivă aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei; - instanța nu a luat în considerare acel fapt că în urma acțiunilor de neglijare de către inculpat a Regulamentului circulației rutiere, a pățimit o persoană, care s-a ales cu dezabilitate severă, pastrând 15% de capacitate de muncă; - prin aplicarea pedepsei cu închisoarea, va descuraja alegerea unui comportament nepăsător a conducătorilor auto față de viața și sănătatea altor participanți la trafic;

- avocatul A.Barbacar în numele inculpatului, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie liberat de răspundere penală în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova nr.210 din 29.07.2016, deoarece inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, benevol a reparat parțial prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate, deși dispunea de poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, lipsind careva interdicții de a nu aplica amnistia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, s-a respins, ca nefondat, apelul declarat de avocatul A.Barbacar în numele inculpatului D.Dimov și admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui D.Dimov recunoscut vinovat în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, în rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel, reieșind din faptul că de către procuror legalitatea și temeinicia sentinței este contestată sub aspectul individualizării pedepsei penale în privința lui D.Dimov, verificând legalitatea acesteia sub aspectul individualizării pedepsei penale, a conchis că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și

reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale părții vătămate, cât și viitorul acesteia.

Prin urmare, instanța, făcând trimitere la prevederile legale și la criteriile de individualizare a pedepsei, a conchis că prima instanță nu a motivat și nu a făcut referire la aplicarea dispozițiilor art.90 Cod penal în partea motivată a sentinței, nerespectându-se astfel prevederile art.394 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală și, totodată nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii incriminate, soldată cu urmări grave pentru partea vătămată, în urma cărui fapt aceasta s-a ales cu dezabilitate severă, considerând că pedeapsa aplicată lui D.Dimov, cu suspendarea condiționată a executării ei, este una prea blândă.

Reținând că scopul fundamental al individualizării și stabilirii pedepselor este de a respecta legea și de a menține o societate bazată pe echitate și siguranță prin pedepse juste și proporționale, instanța a notat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate lui D.Dimov, va putea fi atins doar prin aplicarea pedepsei cu închisoarea, pe motiv că fiind la volan, a comis un accident rutier cauzând vătămări corporale grave unei persoane, manifestând o ignorare totală a regulilor de circulație rutieră, nu a conștientizat că mijlocul de transport este un izvor de pericol social sporit pentru toți participanții la trafic.

Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia primei instanțe sub aspectul laturii civile, care a fost constată de procuror, și care a solicitat de a fi dispusă încasarea în mod solidar de la CA „Asito” și Dimov Dmitri dauna materială în sumă de 170098 lei, iar de la D.Dimov și prejudiciul moral în sumă de 200000 lei în beneficiul reprezentantului părții vătămate Zaporojan Galina, luând în considerație faptul că legiuitorul a prevăzut expres situațiile când procurorul este în drept să înainteze instanței în interesul părții vătămate acțiune civilă, circumstanțe care nu au fost constatate în cazul dat, și că în prima instanță acțiunea civilă a fost înaintată de către reprezentantul legal al părții vătămate, G.Zaporojan, care nu a contestat sentința în această parte, instanța a conchis ca fiind neîntemeiată solicitarea procurorului în partea dată.

Subsecvent celor enunțate, instanța de apel reținând prevederile art.1422, 1423 Cod civil, art.2 CEDO, Rezoluția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr.75 din 14.03.1975, a conchis că prima instanță justificat a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate suma de 150 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, ce este una echitabilă și justificată, reieșind din circumstanțele cauzei, de persoana părții vătămate, de suferințele fizice și morale ale părții vătămate și a reprezentantul ei legal, care evident a suportat și suportă suferințe psihice în rezultatul accidentului rutier.

Concomitent, în temeiul prevederilor art.387 alin.(3) Cod de procedură penală, prima instanță justificat a conchis că acțiunea civilă urmează a fi examinată în instanța de drept civil în modul stabilit de Codul de procedură civilă, reieșind din faptul că partea vătămată nu este recuperată totalmente în urma accidentului rutier, cheltuielile pentru tratament și recuperare sunt zilnice, iar înscrisurile anexate la dosar necesită confirmare, ulterior urmează a fi stabilit și raportul de cauzalitate, luând în considerație dreptul părților privind administrarea de probe certe, veridice, admisibile și pertinente, urmând să stabilească întinderea și temeiul răspunderii fiecărei dintre părți conform și cu contractul de asigurare încheiat, reieșind din clauzele acestuia, precum și toate

circumstanțele necesare pentru examinarea justă și corectă a cauzei.

Cu referire la apelul declarat de partea apărării în numele inculpatului, instanța de apel a concluzionat că acesta urmează a fi respins deoarece circumstanțele la care face trimitere apelantul, precum că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, că a recuperat parțial prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate M.Bogdan deși dispunea de poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, nu justifică aplicarea în privința acestuia a unei pedepse neprivative de libertate și nu există temei legal de a-l absolvi de pedeapsa penală, pe motiv că scopul fundamental al individualizării și stabilirii pedepselor este de a respecta legea și de a menține o societate bazată pe echitate și siguranță prin pedepse juste și proporționale. Or, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de apel a considerat neîntemeiată și solicitarea inculpatului și a apărătorului privind liberarea lui D.Dimov de răspundere penală în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova, nr. 210 din 29.07.2016, făcând referire la prevederile art.10 alin.(1) lit.k) din Lege, totodată considerând justă soluția primei instanțe care a conchis că inculpatul nu a achitat despăgubirea materială și morală față de partea vătămată M.Bogdan, deși în cadrul ședințelor de judecată acesta a afirmat că este gata să achite despăgubirile materiale, însă acest lucru nu a fost efectuat în timpul examinării cauzei penale.

Mai mult decât atât, instanța de apel a pus la dubii mențiunile privind acordul de reparare a prejudiciului cauzat părții vătămate, or, însăși în cererea de apel depusă împotriva sentinței, atât inculpatul, cât și apărătorul său solicită ca prejudiciul indicat în acțiunea civilă înaintată de M.Bogdan să fie încasat de la CIA „Asito” SA, deși cunosc cu certitudine, că prejudiciul material cauzat părții vătămate nu reiese doar din cheltuielile legate nemijlocit de accidentul rutier, ci sunt succesive, or, partea vătămată și până în prezent este internată la tratament, iar reprezentantul legal solicită inclusiv cheltuieli de tratament, de deplasare, de întreținere etc.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul P.Zamfir în numele inculpatului care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.10), 13) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu încetarea procesului penal în privința inculpatului, în legătură cu intervenirea amnistiei, pe motiv că inculpatul întrunește condițiile Legii privind amnistia nr.210 din 29.07.2016, a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a compensat valoarea daunei materiale cauzate și a reparat prejudiciul moral cauzat prin infracțiune părții vătămate, nefiind incidente careva restricții prevăzute de art.10 din Legea nr.210.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal consideră că recursul ordinar declarat de avocat în numele inculpatului urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de normele de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art.434 Cod de procedură penală, Colegiul penal, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Totodată, instanța de recurs reiterează că, în conformitate cu cele stipulate în art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Colegiul lărgit atestă că, avocatul P.Zamfir în numele inculpatului critică soluția instanței de apel de respingere a solicitării de aplicare în privința inculpatului D.Dimov a Legii privind amnistia, indicând ca temei de recurs pct.10), 13) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, potrivit căroră, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, ori a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârilor atacate pe baza materialelor cauzei, Colegiul penal consideră că vinovăția inculpatului D.Dimov în săvârșirea infracțiunii imputate este pe deplin stabilită, iar calificarea acțiunilor acestuia este corectă și corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei. Totodată, Colegiul penal constată că atât prima instanță, cât și instanța de apel, la momentul examinării cauzei, corect nu au luat în considerație motivele părții apărării, referitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor Legii nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova, în vigoare din 09.09.2016, invocând că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit în cele comise, însă nu a recuperat integral prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate, astfel că, reținând prevederile art.10 alin.(1) lit.k) din Lege just a respins solicitarea părții apărării în acest sens.

Colegiul penal reține că, la 09 septembrie 2016, au intrat în vigoare prevederile Legii nr.210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova.

Potrivit art.(1) alin.(1) din Legea menționată, prevederile acestei Legi se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă caintă activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12.

Conform art.2 alin.(1) din aceeași Lege, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei Legi pentru care Codul penal prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Iar potrivit alin.(2) din același articol, încetarea procesului penal conform alin.(1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.

Din materialele cauzei se constată că, până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță, inculpatul D.Dimov a solicitat, personal prin înscris autentic, ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, declarând că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe.

Ulterior, la judecarea cauzei atât în prima instanță, cât și în ordine de apel, partea apărării a solicitat încetarea procesului penal pe motivul intervenirii amnistiei.

Analizând decizia atacată, Colegiul lărgit constată că, instanțele de fond au respins solicitarea părții apărării privind aplicarea amnistiei în privința lui D.Dimov, pe motiv că inculpatul nu a recuperat prejudiciul moral și material cauzat părții vătămate, iar acestei infracțiuni îi sunt aplicabile prevederile lit.k) alin.(1) art.10 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova.

La acea etapă, instanțele just au respins solicitarea apărării de aplicare a Legii privind amnistia, deoarece art.10 alin.(1) lit.k) din Legea nr.210, impune expres anumite restricții de aplicare a amnistiei, în privința persoanei învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată.

În cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, inculpatul este în drept, prin acord scris, să solicite încetarea procesului penal în privința sa, în temeiul art.2 al Legii nr.210 care, include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar.

Astfel, instanța de recurs este în drept să aplice amnistierea inculpatului, dacă sunt prezentate probe că inculpatul a recuperat integral prejudiciul stabilit prin hotărârile instanțelor de fond.

Reținând faptul că în instanța de recurs ordinar partea apărării la recursul ordinar a anexat declarația depusă de către reprezentantul legal al părții vătămate, G.Zaporojan autenticată notarial, prin care se confirmă faptul achitării de către D.Dimov părții vătămate a prejudiciului moral și material stabilit prin sentință, în care ultima a consemnat că careva pretenții de ordin material și moral față de inculpat nu are, rezultă că, prejudiciul cauzat prin infracțiune a fost reparat integral de către inculpat (86, v.2).

Din circumstanțele expuse supra, Colegiul lărgit consideră că inculpatul D.Dimov întrunește condițiile prevăzute la art.1 din Legea nr.210 din 29.07.2016, și în privința lui pot fi aplicate aceste dispoziții legale, procesul penal urmând a fi încetat în legătură cu intervenirea amnistiei, deoarece acesta a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, s-a căit sincer de cele comise, a recuperat prejudiciul material și moral, în cauză fiind anexate acte confirmative privind recuperarea prejudiciului material și moral stabilit de instanța de judecată în beneficiul părții vătămate.

În concluzie, Colegiul penal apreciază că, în speță, se constată existența circumstanțelor, prevăzute de art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care exclud tragerea la răspundere penală, deoarece a intervenit Legea nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia, motiv pentru care procesul penal în privința lui D.Dimov în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, urmează a fi încetat conform prevederilor Legii sus menționate, or, inculpatul a recunoscut vina integral, a manifestat căința activă și a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Dimov Dmitri, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017 și sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 20 decembrie 2016, în privința lui Dimov Dmitri.

Se aplică în privința lui Dimov Dmitri prevederile art.2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova și se încetează procesul penal în privința acestuia, în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal.

Celelalte dispoziții ale hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 21 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun